

Wykład **Joanny Kaźmierczak**
(Uniwersytet Wrocławski)
w ramach cyklu Prezentacji Projektów
Badawczych Stypendystów Fundacji
Lanckorońskich

HOMO SILVANUS - HOMO FAMILIARIS?
PRZEDSTAWIENIA RODZIN „DZIKICH LUDZI”
W SZTUCE NIEMIECKIEGO
OBSZARU JĘZYKOWEGO
(OK. 1450-1550)

14 czerwca 2018
godz. 18:30

Sala im. Jana III Sobieskiego
Polska Akademia Nauk - Stacja Naukowa w Wiedniu
Boerhaavegasse 25, 1030 Wien

Prosimy o zgłaszanie udziału na adres:
talik@viennapan.org

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK
Wissenschaftliches
Zentrum
Polnischen
Akademie
Wissenschaften
in Wien

Przedstawienia tzw. „dzikich ludzi” (niem. Wildleute) stanowiły popularny motyw ikonograficzny w sztuce europejskiej na północ od Alp w okresie średniowiecza i w dobie wczesnonowożytnej. Przynajmniej od kilku dekad budzi on zainteresowanie badaczy, nadal jednak pozostaje do wyjaśnienia wiele kwestii związanych z jego genezą i funkcją. W okresie drugiej połowy XV i w pierwszej połowie XVI wieku zaobserwować można zjawiska, które kwestionują obiegowe teorie dotyczące funkcji i sposobów obrazowania motywu „dzikich ludzi”, które konstruowane były głównie w oparciu o materiał średniowieczny. Rewizji domagają się szczególnie interpretacje ujmujące tego rodzaju przedstawienia w kategoriach narzędzi służących uwidocznieniu granicy pomiędzy cywilizacją a naturą oraz tym, co ludzkie, a tym, co zwierzęce. Już od XIV stulecia zauważalny staje się proces pozytywnego wartościowania egzystencji „dzikich ludzi”, prymitywistycznej admiracji ich życia jako skupionego na realizacji naturalnych potrzeb. Proces ten uległ nasileniu dwóch wiekach następnych. Należy się zastanowić, czy postacie „dzikich ludzi” rzeczywiście należałoby ujmować w kategoriach bytów nieskażonych cywilizacją, i, mimo podobieństwa zewnętrznego, bliższych istotom zwierzęcym niż ludzkim. Ukazywać zaczęto bowiem także takie aspekty ich życia, które można by określić mianem cywilizowanych (np. zorganizowane formy pracy, przekształcanie środowiska, wykształcenie pewnych elementów kultury). Wśród nich jedną z najbardziej istotnych wydaje się być zdolność „dzikiego człowieka” do tworzenia rodziny. Jaką rolę w ewolucji motywu „dzikich ludzi” pełnią wyobrażenia ich rodzin? Co mogło być przyczyną ich popularyzacji na gruncie sztuk plastycznych w omawianym okresie? W swoim referacie postaram się wskazać pewne możliwości interpretacyjne, służące odpowiedzi na te pytania.

Joanna Kaźmierczak (ur. 1991 w Zielonej Górze) – historyk sztuki, doktorantka w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego. Rozprawę doktorską poświęconą przedstawieniom tzw. „dzikich ludzi” w sztuce niemieckiego obszaru językowego w okresie ok. 1450-1550 przygotowuje pod kierunkiem prof. Jana Harasimowicza. Autorka publikacji poświęconych ikonografii wczesnonowożytnej, świeckiej i sakralnej, zajmuje się również kulturą wizualną lat 60-tych XX wieku oraz sztuką współczesną. Mieszka i pracuje we Wrocławiu.